

Spoločnosť pre rozvoj sociálnej práce Šúrovce

realizuje projekt

OBČAN V CENTRE PORADENSTVA

Termín realizácie: marec 2019 – február 2021

Typ projektu: Dopytovo-orientovaný projekt

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

PRIESTOR PRE VAŠU PRÍLEŽITOSŤ

Odkaz na riadiaci orgán: www.ia.gov.sk www.esf.gov.sk

Stručný popis projektu:

Za prioritné v oblasti sociálnych potrieb občana považujeme zabezpečenie optimálnych podmienok k fungovaniu jedinca v rámci jeho komplexnosti. Vymedzenými cieľovými skupinami sú občania ohrození chudobou a sociálnym vylúčením alebo občania chudobní a sociálne vylúčení, najmä rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohdetné rodiny, nízkopríjmové domácnosti, osoby so zdravotným postihnutím, seniori, deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby, znevýhodnení uchádzači o zamestnanie a obeť trestných činov. Za primárny problém považujeme finančnú nestabilitu spôsobenú nezamestnanosťou a zadlžením. Sekundárnym problémom sú konflikty v rodine, rozpad rodiny, zanedbávanie starostlivosti o dieťa, závislosti a rozpad rodinných sociálnych väzieb. Za nevyhnutné v zmiernovaní a odstraňovaní rizík sociálneho vylúčenia považujeme komplexnú dlhodobú sociálnu pomoc adresovanú klientom prostredníctvom sociálneho, finančného poradenstva, mediácie, psychologického a právneho poradenstva a to prostredníctvom tzv. občianskeho poradenstva. Zámerom pilotného projektu je zriadenie troch poradní v rôznych regiónoch Slovenska, na východe v Prešovskom kraji, na severe v Žilinskom kraji a na západe Slovenska v Trnavskom kraji, odlišných veľkosťou, demografickými ukazovateľmi a sociálnymi udalosťami. Strategickým cieľom projektu je zavedenie komplexných poradenských služieb ako účinný a efektívny spôsob zvýšenia aktivity ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Poskytovanie bezplatného, nestranného, nezávislého a diskrétného poradenstva a to komplexne a na jednom mieste pokryjú možnosti adresného riešenia multipróblémovej sociálnej situácie klienta. V rámci preventívneho pôsobenia bude pre potreby širšej cieľovej skupiny spracovaná príručka - sprievodca pri riešení sociálnych problémov. Cieľom projektu bude v procese poradenstva viesť občana k poznávaniu a uplatňovaniu svojich práv a povinností vo všetkých oblastiach jeho života. Východiskom je zamedzenie jeho sociálneho vylúčenia a podpora v procese začleňovania do spoločnosti.

Popis cieľovej skupiny

Cieľová skupina (relevantné v prípade projektov spolufinancovaných z prostriedkov ESF)

1. deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
2. deti a plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne služby
3. jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením
4. marginalizované skupiny, vrátane Rómov mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy – NEET
6. nízkopríjmové domácnosti
7. osoby so zdravotným postihnutím
8. rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi,

Spôsob realizácie aktivít projektu:

Vytvorenie občianskych poradní ako nezávislých subjektov ponúka predpoklad dodržiavania zásady nediskriminácie, komplexnosti, vysokej profesionality a pomoci pri riešení širokého spektra sociálnych potrieb a súčasne účinnej prevencie pred sociálnym vylúčením. Nízkoprahovosť formy poradenstva zaručuje jeho skutočnú dostupnosť, klientovi zjednodušuje orientáciu v sociálnom systéme, predkladá efektívne možnosti riešenia sociálnych udalostí, v ktorých sa občan nachádza, stáva sa pre neho ako odberateľa multikonzumným. Predpokladom pre kvalifikovaný výkon týchto činností je kontinuálna skúsenosť poradcov, ich dlhoročná prax, odbornosť, zabehnutá metodika a znalosť systému práce. Na činnosť, ktorá je predmetom predkladaného projektu sa povinná registrácia alebo akreditácia nepožaduje. Inštitút občianskych a mediačných centier v komplexe poskytovania sociálnych, psychologických, právnych, ekonomických a iných služieb nie je pre registráciu a akreditáciu legislatívne zakotvený. Preto je aj predmetom inovácie a jeho pilotného overovania v praxi, ktoré MPSVaR SR ako inovatívny návrh pre realizáciu projektu odporučilo. Ako samostatnú sociálnu službu je možné registrovať v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách len základné sociálne poradenstvo a s udelením akreditácie špecializované poradenstvo. Tieto služby sú však úzko špecializované a disponujú obmedzenými kompetenciami. Ponúkaný návrh neuvažuje len so sociálnym poradenstvom na úrovni sociálnej pomoci, ale počíta so širším záberom poradenstva v oblasti sociálneho zabezpečenia (napr. základné poradenstvo v oblasti sociálneho poistenia a finančnej gramotnosti). Rozsah pôsobnosti takýchto centier má súvis aj so zákonom č. 305/2008 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele minimálne v ponúkanej prevencii na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov ohrozujúcich psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby podľa § 10 a § 11 ods. 1, prípadne využívania metódy mediácie (§ 11 ods. 3 písm. a), ods. 4) citovaného zákona, pri ktorých sa napríklad akreditácia nevyžaduje. Osobitosť konceptu zriadenia poradenských a mediačných centier v zmysle predloženého projektu presahuje rámec zákonom definovaných sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V praxi je najväčšia podpora poskytovania poradenstva na úrovni vyšších územných celkov, či už vo vlastnej kompetencii, alebo podporou neverejných poskytovateľov. Tieto sú však orientované na poskytovanie základného alebo špecializovaného sociálneho poradenstva, v osobitnom režime je čiastočne riešené právne poradenstvo. V prípade realizácie projektu zriadenia občianskych a mediačných centier s multidisciplinárnym prístupom v poradenskom procese, po jeho overení súladu s potrebami praxe, budú práve vyššie územné celky a samospráva môcť v uplatnení a realizácii tohto modelu pokračovať.

Miesto realizácie projektu:

Sereď: Pekárska 1165

Dolný Kubín: Radlinského 1709/28

Prešov: Svätoplukova 12

Výstup z prvého roku realizácie projektu:

Najčastejšie prichádzali klienti do poradní s primárnym finančným problémom spôsobeným nezamestnanosťou po absolvovaní školy, pár rokov pred dôchodkom, dlhodobou nezamestnanosťou, nízkym príjmom a neschopnosťou hospodáriť s dostupnými finančnými prostriedkami, exekučnými záväzkami, splácaním výživného na maloleté deti z predchádzajúceho vzťahu, prípadne neplatením výživného na maloleté dieťa od povinného, ohrozenia maloletého z nepriaznivého uznesenia o dedičstve. Časté pôsobenie právnikov bolo práve v tejto oblasti.

Vekové spektrum klientov hľadajúcich zamestnanie sa najviac pohybuje v nižších a najvyšších vekových kategóriách produktívneho veku (21 – 27, 50 – 61 rokov). U najmladších ročníkov bola poskytnutá intervencia smerom k uplatneniu na trhu práce najúspešnejšia.

Druhou skupinou boli klienti, ktorí sa nevedeli zorientovať v systéme poskytovania sociálnych služieb a vyhľadávali pomoc najmä pri starostlivosti o svojho blízkeho príbuzného, o ktorého sa oni sami nedokážu pre zdravotné postihnutie postarať. Veľmi ťažko sa orientovali v rozlišovaní pôsobností pri poskytovaní sociálnych služieb. Mladší klienti so zdravotným postihnutím sa na poradňu obrátili o pomoc pri hľadaní vhodnej práce, alebo dobrovoľníckeho zapojenia, prípadne užívania nejakej ambulantnej formy sociálnych služieb.

Menšia časť klientov s ťažkým zdravotným postihnutím sa obrátila o poradenstvo pri uplatnení kompenzácií ŤZP a pomoc pri ochrane práv ťažko zdravotne postihnutého mladého dospelého.

Nepriaznivý zdravotný stav klienta, alebo blízkeho príbuzného žijúceho v spoločnej domácnosti bol najčastejším sekundárnym problémom klientov (napríklad aj širším záberom poradenstva).

Pomerne výraznú časť tvorili klienti, ktorí vyhľadávali pomoc psychológa z dôvodu sociálno-psychologických problémov, pri riešení medziľudských vzťahov, partnerských tenzií, psychických problémov (depresie, schizofrénie, nezvládanie straty blízkej osoby), v jednom prípade vyhľadala matka pomoc v súvislosti so začínajúcimi prejavmi závislosti na počítači u svojho 10 ročného dieťaťa. V týchto prípadoch sme zaznamenali výrazne nižšie vekové ročníky.

Poradenstvo si vyžiadalo viacnásobné opakované kontakty a dlhodobejšie pôsobenie psychológa.

Psychické problémy (depresia, závislosť na alkohole, vzťahové problémy) boli druhým najčastejším sekundárnym problémom klientov.

Najmenšiu skupinu tvorili klienti vyhľadávajúci pomoc v pracovnoprávnej oblasti, napríklad pri ochrane v tehotenstve, pri rozviazaní pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, zmene pracovného pomeru a ochrany z dôvodu mobbingu a bossingu na pracovisku. Vo všetkých prípadoch pôsobil v poradenskom procese právnik.